

ÜNİTE 9

İDARE HUKUKU

İDARE KAVRAMI

•İDARE KAVRAMI, HEM KAMU HUKUKUNDA HEM DE ÖZEL HUKUKTA KULLANILSA DA KAMU İDARESİ-ÖZEL İDAREDEN ÇEŞİTLİ AÇILARDAN FARKLILIK ARZ EDER.

•İDARE KAVRAMI KAMU HUKUKUNDA DEVLET İDARESİ, BELEDİYE İDARESİ GİBİ KAMU İLE İLGİLİ KAMUYA İLİŞKİN BİR YÖNETİM BİRİMİ İÇİN KULLANILIRKEN; ÖZEL HUKUKTA VAKIF, DERNEK, ŞİRKET YÖNETİMİ ŞEKLİNDE KULLANILIR.

•KAMU HUKUKUNDA İDARE KAVRAMI İLE, “DEVLETİN YASAMA ORGANININ YASAMA FAALİYETİ İLE YARGI ORGANININ YARGILAMA FAALİYETİ DIŞINDA KALAN YÜRÜTME ERKİ KAPSAMINDA KAMU İDARELERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLEN FAALİYETLER BÜTÜNÜ” İFADE EDİLİR.

KAMU İDARESİ İLE ÖZEL İDARE ARASINDAKİ TEMEL FARKLAR:

- 1. KURULUŞ AÇISINDAN FARKLAR**
 - 2. AMAÇLARI BAKIMINDAN FARKLAR**
 - 3. FAALİYET ALANLARI AÇISINDAN FARKLAR**
 - 4. KAMU GÜCÜNDEN YARARLANMA BAKIMINDAN FARKLAR**
 - 5. ÜSTÜNLÜK AÇISINDAN FARKLAR**
 - 6. KANUNİLİK AÇISINDAN FARKLAR**
 - 7. SONA ERME AÇISINDAN FARKLAR**
-

- *İdare* toplumun gündelik ve ortak gereksinimlerini karşılayarak kamu yararının gerçekleşmesini sağlamakla görevli bulunan kamu tüzel kişilerinin oluşturduğu bütündür.
- *Kamu tüzel kişileri* kanunla veya kanunla açıkça verilen bir yetkiye dayanarak kurulan, üstün ve ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış, malları, gelirleri ve personeli ayrı bir statüye tabi tutulmuş kamu kuruluşlarıdır.

İDARE KAVRAMI

İDARE HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ

- 1. YENİ BİR HUKUK DALIDIR.**
- 2. DAĞINIK BİR HUKUK DALIDIR.**
- 3. İÇTİHADA DAYALI BİR HUKUK DALIDIR.**
- 4. BAĞIMSIZ BİR HUKUK DALIDIR.**
- 5. STATÜSEL NİTELİKTEDİR.**
- 6. İDARENİN İŞLEMLERİ TEK YANLIDIR.**
- 7. EŞİTSİZLİK HAKİMDİR.**
- 8. İDARE HUKUKUNDAN DOĞAN DAVALAR İDARİ YARGIDA GÖRÜLÜR.**

İDARE HUKUKUNU ETKİLEYEN ANAYASAL İLKELER

A) HUKUK DEVLETİ İLKESİ

B) SOSYAL DEVLET İLKESİ

C) EŞİTLİK İLKESİ

D) İDARENİN KANUNİLİĞİ İLKESİ

E) MERKEZDEN YÖNETİM-YERİNDEN YÖNETİM İLKESİ

F) İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ

A) HUKUK DEVLETİ İLKESİ

BİR ANAYASAL İLKE OLARAK DEVLETİN NİTELİKLERİNİN EN BAŞINDA GELENİ BİR HUKUK DEVLETİ OLMAKTIR.

HUKUK DEVLETİ İLKESİNİN ANLAMI VE ÖZELLİKLERİ

HUKUKUN ÜSTÜN OLDUĞU, HUKUK KURALLARININ ONU KOYANLAR DA DAHİL OLMAK ÜZERE HER KİŞİ VE KURULUŞU BAĞLADIĞI, KİŞİLERE HUKUK GÜVENLİĞİNİN SAĞLANDIĞI BİR DEVLETİ İFADE EDER.

HUKUK DEVLETİ İLKESİNİN VARLIĞI AŞAĞIDAKİ UNSURLARA BAĞLIDIR:

- 1. TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN ANAYASAL OLARAK GÜVENCEYE ALINMASI.**
- 2. KUVVETLER AYRILIĞI REJİMİNİN UYGULANMASI.**
- 3. HUKUKA BAĞLILIK İLKESİNİN GEÇERLİLİĞİ.**
- 4. KANUNİ İDARE İLKESİ.**
- 5. YARGISAL DENETİM.**
- 6. İDARENİN HUKUKİ SORUMLULUĞU İLKESİ.**
- 7. HUKUKİ İSTİKRAR VE GÜVENLİK İLKESİ.**
- 8. MAHKEMELERİN BAĞIMSIZLIĞI.**
- 9. DEMOKRATİK YÖNETİM.**

- İdari örgüt kapsamında idare hukuku devlet tüzel kişiliği ile bunun dışındaki kamu tüzel kişileri incelenir.
- Devlet örgütü *genel (veya merkezi) idare* olarak, diğer kamu tüzel kişileri *yerinden yönetim kuruluşları* olarak adlandırılırlar.

İDARE ÖRGÜTÜ

- Devlet tüzel kişiliğini oluşturan genel idare, belli bir bölgeye bağlı olmayıp, bütün Türkiye'yi kapsar.
- Genel idare, gerek kuruluş ve yönetim bakımından *merkez örgütü*, *taşra örgütü* ve *yurt dışı örgütlerinden* oluşur. Bu kapsamda merkez ve taşra teşkilatını inceleyeceğiz.

İDARE ÖRGÜTÜ

- Kamu hizmetlerinin gerektirdiği temelli ve sürekli işlerde devamlı olarak atanan kişilere *memur* denir.
- Memurların nitelikleri ve özlük işleri kanunla düzenlenir. Her Türk, memur olarak kamu hizmetine girme hakkına sahiptir.
- Memurluđa alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

İDARE PERSONELİ

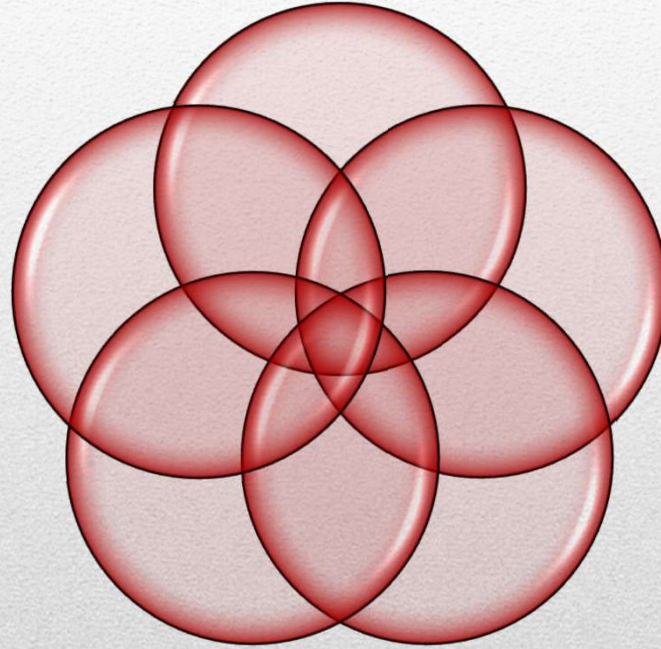
YETKİ

MAKSAT

ŞEKİL

KONU

SEBEP

İDARİ İŞLEMLER

- İdari işlemler devletin yasama ve yargı işlemleri dışında kalan ve idari fonksiyonun yerine getirilmesini sağlayan işlemlerdir. İdare hukuku alanındaki hukuksal işlemler, **tek taraflı işlem ve çok taraflı işlem olmak üzere ikiye ayrılır.**
 - **Tek taraflı idari işlem**, idare hukuku alanında bir hukuksal sonuç doğurmak veya doğmuş bir sonucu belirtmek üzere, idarenin yaptığı tek taraflı işlemlerdir.
 - İdarenin **çok taraflı hukuki işlemlerini** idare sözleşmeler oluşturur.
 - *İdari sözleşmeler* idare örgütünün idare hukuku uyarınca düzenlediği bir sözleşmedir.
 - Bunlar idare ile ilgili kişinin aynı hukuki sonucu doğurmak amacıyla karşılıklı olarak beyan ettikleri iradelerinin uyuşması sonucu ortaya çıkarlar.

İDARİ İŞLEMLER

İDARENİN DENETİMİ

KAYNAKLAR

GÖZLER, Hukukun Temel Kavramları, Ekin Y.,
Bursa

GÖZLER, Genel Hukuku, Ekin Y., Bursa

BİLGİLİ/DEMİRKAPI, Hukukun Temel
Kavramları, Dora
